

riuszy (organizacji widzów i słuchaczy) – w ramach prawnego mechanizmu sektorowego dialogu społecznego. Statuowanego w europejskim i polskim, zbiorowym prawie pracy.

Jak wynika ze sprawdzonej, wieloletniej praktyki, przyjętej i upowszechnionej już we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej – poza Polską – układy zbiorowe pracy artystów i porozumienia ogólnokrajowe i zakładowe, obejmujące osobno różne grupy pracowników tworzących zespoły artystyczne, statuty, regulaminy, karty i inne dokumenty programowe różnych rodzajów i typów publicznych instytucji kultury oraz zawodowe, deontologiczne unormowania samoregulacyjne i samokontrolne organizacji artystów, są najlepszymi z możliwych form regulacji działalności tych instytucji i pracy zatrudnionych w nich artystów. Tylko takie formy unormowań, wypracowane w dialogowych formach prac regulacyjnych, mogą umożliwić uwzględnienie odmiennej specyfiki i konkretnych, szczególnych uwarunkowań działalności różnych scenicznych instytucji kultury i pracy twórczej artystów wykonawców wszystkich zawodów i specjalności.

Głównie powyższego typu pozaustawowe, należące do zbiorowego prawa pracy unormowania tworzą współczesne – odpowiednio złożone i zdywersyfikowane, dostosowane do konkretnych realiów – modele i formy normatywnej regulacji warunków zatrudnienia i pracy artystów. Z uwzględnieniem specyfiki pracy aktorów i teatrów wszelkich specjalności, jak również reżyserów, dyrygentów, muzyków orkiestrowych, chórzystów i tancerzy tworzących zespoły baletowe tańca klasycznego i współczesnego, zespoły pieśni i tańca oraz pracujących w tych zespołach solistów – instrumentalistów, tancerzy i wokalistów o różnych specjalnościach. Z tych samych doświadczeń wynika, iż żadne ogólne regulacje ustawowe warunków zatrudnienia i pracy artystów wykonawców nie są w stanie uwzględnić tak znacznie zróżnicowanej wewnętrznie, odmiennej specyfiki i licznych, konkretnych determinant naszej, zdecentralizowanej dziedziny artystycznych form działalności kulturalnej.

Te zróżnicowane czynniki, warunkujące w praktyce realia naszej pracy, wynikają m. in. z różnej sytuacji budżetowej prawnych organizatorów scenicznych instytucji kultury i szeregu innych, lokalnych i regionalnych determinant działania zdecentralizowanych instytucji.

Proponowana obecnie w nowelizacyjnym projekcie rządowym ustawa, ogólna, fragmentaryczna tylko, wspólna regulacja prawna całości naszej scenicznej działalności kulturalnej (określanej też jako sektor spektakli wykonywanych „na żywo” z udziałem publiczności) jest obecnie najmniej odpowiednia, najmniej skuteczna, najmniej elastyczna i najmniej trafna formą ich normowania. Zarówno z punktu widzenia ratio legis i modus operandi takiej – zbyt sztywnej i nieelastycznej – formy ustawowej regulacji.

Przyjęliśmy do wiadomości przekazaną nam w trakcie naszego spotkania informację o licznych, przeprowadzonych osobiście przez Pana Ministra, rozmowach konsultacyjnych w sprawie projektu przedmiotowej ustawy z przedstawicielami różnych środowisk.

Jednak zmuszeni jesteśmy ponownie stwierdzić i podkreślić, co uzasadniliśmy szczegółowo wyżej, że niezbędne formy roboczych spotkań z udziałem odpowiedniej, statutowo upoważnionej do wyrażania oficjalnych opinii w tak istotnej sprawie, reprezentacji naszych środowisk nie miały miejsca. A nawet gdyby miały miejsce, byłyby zdecydowanie niewystarczające. Nie mogłyby zastąpić roboczych, eksperckich dyskusji i prac analitycznych, wspólnych prac redakcyjnych, dotyczących ratio legis i modus operandi proponowanej nowelizacji prawa kultury. Ze wspólnym, czynnym, interaktywnym udziałem resortowych i naszych ekspertów, przedstawicieli organizacji artystów, dyrektorów i organizatorów różnych instytucji z odpowiednią wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem. Taki roboczy przebieg prac legislacyjnych jest konieczny przy próbach normowania tak złożonej, wewnętrznie zróżnicowanej podmiotowo i przedmiotowo, wspólnej dziedziny scenicznej działalności kulturalnej i pracy